EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 10.7.2023
COM(2023) 363 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

posuzující, do jaké míry členské státy přijaly opatření nezbytná pro dosažení souladu se směrnicí (EU) 2019/713 o potírání podvodů v oblasti bezhotovostních platebních prostředků a jejich padělání a o nahrazení rámcového rozhodnutí Rady 2001/413/SVV

1. Úvod

Podvody související s bezhotovostními platebními prostředky, jako jsou kreditní nebo platební karty, a jejich padělání jsou pro organizovaný zločin zdrojem příjmů a umožňují další trestnou činnost, například terorismus, obchod s drogami či obchodování s lidmi. Tato trestná činnost způsobuje značné ztráty: celková hodnota podvodných transakcí s použitím karet vydaných v rámci jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA) v roce 2019 činila 1,87 miliardy EUR[1]. Převážná většina podvodných transakcí je spojena s podvody bez přítomnosti karty (CNP): v roce 2019 pocházelo 80 % hodnoty podvodů s platebními kartami z transakcí CNP, tj. plateb přes internet, poštovní zásilky nebo telefon[2]. Podvody CNP představovaly v roce 2019 ztráty z podvodů ve výši 1,50 miliardy EUR, což je o 4,3 % více než v předchozím roce[3].

Existuje zde jasný přeshraniční rozměr: více než polovina celkové hodnoty podvodů v roce 2019 se týkala přeshraničních transakcí v rámci SEPA. Z geografického hlediska tvořily tuzemské transakce 89 % hodnoty všech transakcí uskutečňovaných kartami v roce 2019, ale pouze 35 % podvodných transakcí. Z hlediska hodnoty představovaly přeshraniční transakce v rámci SEPA 9 % všech transakcí uskutečňovaných kartami, přičemž ovšem tvořily 51 % nahlášených podvodů.[4]

Aby bylo možné s tímto zločinem účinně bojovat, musí členské státy společně definovat jednání, které má být považováno za podvod v oblasti bezhotovostních platebních prostředků a jejich padělání. Potřebují rovněž sblížení úrovně sankcí a funkčních prostředků pro nahlašování trestných činů a výměnu informací mezi orgány. Proto dne 17. dubna 2019 přijaly Evropský parlament a Rada směrnici 2019/713 (dále jen „směrnice“) o potírání podvodů v oblasti bezhotovostních platebních prostředků a jejich padělání a o nahrazení rámcového rozhodnutí Rady 2001/413/SVV.[5] Tato zpráva je odpovědí na požadavek článku 21 směrnice.

1.1. Cíle a oblast působnosti směrnice

Cílem směrnice je sblížit trestní právo členských států[6] v oblasti podvodů týkajících se bezhotovostních platebních prostředků a jejich padělání a zlepšit spolupráci mezi příslušnými orgány. Za tímto účelem směrnice stanoví minimální pravidla pro vymezení trestných činů a sankcí. Oblast působnosti směrnice je široká a vztahuje se na jakékoli „nehmotné nebo hmotné chráněné zařízení, předmět nebo záznam nebo jejich kombinace, jiné než zákonné platidlo, umožňující držiteli nebo uživateli, samostatně nebo ve spojení s postupem nebo se souborem postupů, převádět peníze nebo peněžní hodnotu, a to i prostřednictvím digitálních

[1] Evropská centrální banka, Seventh report on card fraud [Sedmá zpráva o podvodech s platebními kartami], k dispozici na adrese https://www.ecb.europa.eu/pub/cardfraud/html/ecb.cardfraudreport202110~cac4c418e8.en.html

[2] Tamtéž.

[3] Tamtéž.

[4] Tamtéž.

[5] https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/713/oj.

[6] Není-li výslovně uvedeno jinak, odkazují dále pojmy „členské státy“ a „všechny členské státy“ na členské státy vázané směrnicí, tj. všechny členské státy EU s výjimkou Dánska a Irska, které se na přijímání směrnice nepodílely v souladu s Protokolem o postavení Dánska, který je připojen ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie (SFEU), a v souladu s Protokolem 21 o postavení Spojeného království a Irska.

prostředků směny“, čl. 2 písm. a)[7]. Toto vymezení by se vztahovalo například na mobilní platební aplikaci ve spojení s autorizačním postupem (např. PIN). Zahrnuje také virtuální měny, čl. 2 písm. d) a článek 6.

Směrnice vymezuje konkrétní trestné činy, a to:

- podvodné použití bezhotovostních platebních prostředků (článek 3),
- trestné činy související s podvodným použitím hmotných bezhotovostních platebních prostředků (článek 4),
- trestné činy související s podvodným použitím nehmotných bezhotovostních platebních prostředků (článek 5),
- podvody související s informačními systémy (článek 6),
- neoprávněné poskytování prostředků používaných k páchání zmíněných trestných činů (článek 7).

Kromě toho směrnice **rozšiřuje trestní odpovědnost** na návod, pomoc a jinou formu účastenství fyzických či právnických osob na spáchání výše uvedených trestných činů a na jejich pokusy o takové činy (článek 8).

Dolní hranice maximálních **sankcí** za trestné činy uvedené ve směrnici jsou stanoveny v článku 9.

Další články stanoví minimální podmínky **odpovědnosti právnických osob** (článek 10) a sankcí, které zahrnují pokuty trestní nebo jiné povahy, a obsahují ukázkový seznam jiných sankcí proti nim (článek 11).

Cílem článku 12 je zajistit, aby pachatelé trestných činů uvedených ve směrnici byli stíháni za trestné činy podle článků 3 až 8 směrnice. **Soudní pPříslušnost** členského státu musí být stanovena, pokud a) je trestný čin spáchán zcela nebo zčásti na jeho území a/nebo b) je pachatelem jeho státním příslušníkem. To znamená, že čl. 12 odst. 1 písm. a) směrnice stanoví zásadu teritoriality, zatímco písm. b) vede k zásadě aktivní státní příslušnosti.

Čl. 13 odst. 1 směrnice stanoví, že **vyšetřovací nástroje** pro vyšetřování a stíhání trestných činů uvedených v článcích 3 až 8 by měly být účinné, přiměřené a dostupné odpovědným osobám, útvarům a službám. Informace o trestných činech uvedených v článcích 3 až 8 by podle čl. 13 odst. 2 směrnice měly být poskytnuty orgánům příslušným k vyšetřování nebo stíhání trestných činů bez zbytečného odkladu.

Pokud jde o výměnu informací, článek 14 vyžaduje, aby členské státy zajistily, že budou mít 24 hodin denně a sedm dní v týdnu k dispozici operativní vnitrostátní **kontaktní místa**, aby mohly odpovědět na jakoukoli naléhavou zahraniční žádost do 8 hodin.

Kromě toho čl. 15 odst. 1 směrnice vyžaduje, aby členské státy zřídily vhodné kanály za účelem neprodleného **oznamování trestných činů** uvedených v článcích 3 až 8 orgánům veřejné moci. Zejména finanční instituce se vyzývají, aby podezření na spáchání podvodu oznamovaly orgánům pro vymáhání práva a soudním orgánům (čl. 15 odst. 2). Oznámení je často výchozím bodem pro vyšetřování trestných činů (27. bod odůvodnění).

[7] Není-li uvedeno jinak, odkazují všechny zmíněné články na příslušné články směrnice.

Konečně článek 16 směrnice se zabývá **pomocí obětem a jejich podporou** a článek 17 směrnice **předcházením trestné činnosti**.

1.2 Účel a metodika zprávy

Článek 20 směrnice vyžaduje, aby členské státy uvedly v účinnost právní a správní předpisy nutné k zajištění souladu se směrnicí do 31. května 2021 a informovaly o nich Komisi.

Tato zpráva je odpovědí na požadavek uvedený v článku 21 směrnice, aby Komise podala Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ve které zhodnotí, do jaké míry jednotlivé členské státy přijaly opatření nezbytná k dosažení souladu se směrnicí. Jako první zpráva podle článku 21 uvádí přehled hlavních prováděcích opatření přijatých členskými státy.

Provádění v právu členských států zahrnovalo sběr informací o příslušných právních a správních předpisech, jejich analýzu, navrhování nových právních předpisů, resp. ve většině případů změnu stávajících aktů, dosažení jejich přijetí a konečně jejich oznámení Komisi.

Do dne provedení (31. května 2021) informovalo Komisi o plném provedení směrnice a oznámení svých prováděcích opatření devět členských států. V červenci 2021 zahájila Komise řízení o nesplnění povinnosti z důvodu neoznámení vnitrostátních prováděcích opatření se zbývajícími 16 členskými státy: AT, BE, BG, CY, CZ, EL, ES, HR, IT, LU, LV, MT, PL, PT, RO a SI[8]. Zatímco 15 členských států od té doby oznámilo svá prováděcí opatření, k 30. dubnu 2023 stále probíhá řízení o nesplnění povinnosti z důvodu neoznámení vnitrostátních prováděcích opatření s BG.[9]

Následný popis a analýza v této zprávě vycházejí z informací o vnitrostátních prováděcích opatřeních poskytnutých členskými státy k 31. lednu 2023. K oznámením obdrženým po tomto datu nebylo přihlédnuto. Byla zohledněna všechna oznámená opatření uvádějící vnitrostátní právní předpisy, rozhodnutí soudů a v relevantních případech též běžná právní teorie. Bylo-li to vhodné, kontaktovala navíc Komise v průběhu analýzy přímo členské státy s žádostí o další informace či objasnění. Při analýze byly zohledněny všechny shromážděné informace.

Nad rámec problémů zjištěných v této zprávě se mohou vyskytovat další problémy s prováděním ve vnitrostátním právu či s jinými ustanoveními neoznámenými Komisi nebo s budoucím legislativním i nelegislativním vývojem. Proto tato zpráva nebrání Komisi, aby u některých ustanovení provedla další hodnocení a aby nadále podporovala členské státy v provádění a uplatňování směrnice.

[8] Názvy členských států jsou v tomto dokumentu uváděny zkratkami dostupnými na adrese: https://publications.europa.eu/code/cs/cs-5000600.htm.

[9] Informace o rozhodnutích Komise zahájit řízení o nesplnění povinnosti jsou dostupné na adrese: https://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/infringements-proceedings/infringement_decisions/screen/home?lang_code=cs.

2. Prováděcí opatření

2.1 Právní definice

Článek 2 stanovuje definice hlavních pojmů používaných ve směrnici, a to: bezhotovostní platební prostředek; chráněné zařízení, předmět nebo záznam; digitální prostředky směny; virtuální měna; informační systém; počítačové údaje; právnická osoba.

Členské státy obecně tyto definice provedly uplatněním právních předpisů, které byly přijaty před vstupem směrnice v platnost nebo po jejím vstupu v platnost. V některých případech sice neexistují ustanovení, která by definice výslovně stanovovala, ale dané trestné činy jsou do vnitrostátního práva provedeny prostřednictvím obecných ustanovení trestního zákoníku, která mají širší působnost, např. ustanovení o krádeži. Proto neoznámení doslovného provedení definice nemusí nutně znamenat neúplnost nebo nesoulad.

Kromě toho se některé z definic kříží s definicemi uvedenými v jiných směrnicích.

a) Bezhotovostní platební prostředky

Posouzení odhalilo nejméně jeden případ neúplného provedení, neboť definice stanovená rámcovým rozhodnutím Rady 2001/413/SVV nebyla aktualizována. Proto se vztahuje pouze na hmotné platební prostředky a nezahrnuje „chráněné zařízení, předmět nebo záznam nebo jejich kombinaci“, jak je uvedeno v definici podle směrnice.

b) Chráněné zařízení, předmět nebo záznam

Některé členské státy tuto definici ve vnitrostátním právu neprovedly (BG, CZ, EE, ES, FI, HR, LT, NL, PL, PT, RO, SI). To nemusí být nutně považováno za případ nedodržení předpisů, protože význam je obvykle zřejmý sám o sobě nebo jej lze odvodit ze znění definice bezhotovostního platebního prostředku. V některých zemích je tento pojem vysvětlen v přípravných pracích.

c) Digitální prostředky směny a virtuální měna

Tyto dvě definice mají ve směrnici (EU) 2019/713 zásadní význam. Jejím hlavním cílem bylo řešit skutečnost, že rámcové rozhodnutí 2001/413/SVV již neodráží současné skutečnosti a nedostatečně se zabývá novými výzvami a technologickým vývojem, jako jsou virtuální měny a mobilní platby, které bylo třeba zahrnout, aby byla zajištěna komplexní reakce na tento jev a odstraněny nezamýšlené mezery v kriminalizaci.

Hlavním problémem, na který se při provádění ve vnitrostátním právu narazilo, je zahrnutí virtuální měny definované v čl. 2 písm. d) směrnice. Zatímco elektronické peníze jsou definovány ve všech členských státech, často v důsledku provedení směrnice o elektronických penězích[10], definice a zahrnutí virtuálních peněz nejsou vždy jednoznačné.

[10] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES ze dne 16. září 2009 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností, o změně směrnic 2005/60/ES a 2006/48/ES a o zrušení směrnice 2000/46/ES, Úř. věst. L 267, 10.10.2009.

V HU je virtuální měna považována za majetek a elektronická data a může být předmětem propadnutí majetku a zajištění. Podobně v PL není virtuální měna v právních předpisech definována a existuje určitá míra nejistoty, zda by se na ni vztahovaly různé trestné činy relevantní z hlediska provedení směrnice, ačkoli někteří autoři se domnívají, že by virtuální měna mohla spadat pod ustanovení trestního zákoníku upravující trestné činy týkající se informací, nosičů dat nebo informačních údajů.

Mnoho členských států provedlo tyto definice ve vnitrostátním právu spíše prostřednictvím finančních pravidel než trestněprávních předpisů (AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, HR, HU, LT, LU, LV, SI). Ne ve všech těchto případech však existuje křížový odkaz na příslušná ustanovení vnitrostátních právních předpisů, jimiž se stanoví trestné činy. Ve třech členských státech (IT, MT, RO) jsou obě definice provedeny v trestním zákoníku.

d) Informační systém

Čl. 2 písm. e) vymezuje „informační systém“ odkazem na čl. 2 písm. a) směrnice 2013/40/EU. Všechny členské státy provedly tuto definici v souladu se směrnicí.

e) Počítačové údaje

Čl. 2 písm. f) vymezuje počítačové údaje křížovým odkazem na čl. 2 písm. b) směrnice 2013/40/EU. Všechny členské státy provedly čl. 2 písm. f) v souladu se směrnicí.

f) Právnická osoba

Konečně čl. 2 písm. g) vymezuje pojem „právnická osoba“. Téměř všechny členské státy tento termín provedly ve svých právních předpisech. Jedinou výjimkou je SE, které pojem „právnická osoba“ nevymezuje. Nejbližší termín použitý v provedení ve vnitrostátním právu je „podnik“. Tento pojem není definován v žádném právním textu ani v doktríně či judikatuře.

2.2 Konkrétní trestné činy

a) Podvodné použití bezhotovostních platebních prostředků

Čl. 3 písm. a) směrnice vyžaduje, aby členské státy přijaly nezbytná opatření, aby zajistily trestnost úmyslného podvodného použití kradeného či jinak neoprávněně přisvojeného nebo získaného bezhotovostního platebního prostředku.

Čl. 3 písm. a) směrnice provedlo ve vnitrostátním právu 25 členských států. Z 25 zemí jich 14 provedlo směrnici prostřednictvím ustanovení týkajícího se konkrétně podvodného použití bezhotovostních platebních prostředků (AT, CY, ES, FI, HU, IT, LT, MT, NL, PT, RO, SE, SI, SK). Zbývající členské státy uváděly obecnější trestné činy, jako jsou podvody a počítačové padělání nebo podvody související s platebními prostředky, které se neomezují na bezhotovostní platební prostředky (BE, BG, CZ, DE, EE, EL, FR, HR, LU, LV, PL, SE, SK).

Právo HR se nevztahuje na používání kradených či jinak neoprávněně přisvojených platebních prostředků; prováděcí ustanovení v HU se týká pouze elektronických bezhotovostních platebních prostředků.

Podle čl. 3 písm. b) směrnice přijmou členské státy nezbytná opatření, aby zajistily trestnost úmyslného podvodného použití padělaného nebo pozměněného bezhotovostního platebního prostředku.

Ustanovení čl. 3 písm. b) bylo obecně provedeno v úplném znění.

Patnáct členských států odkazuje při provádění směrnice na vnitrostátní předpisy týkající se bezhotovostních platebních prostředků (AT, CY, DE, EE, ES, FI, HR, HU, IT, LT, MT, NL, PT, RO, SI), zatímco vnitrostátní právní předpisy provádějící směrnici v deseti členských státech se týkají obecnějších trestných činů, jako jsou krádeže nebo podvody, nebo trestných činů souvisejících s platebními prostředky, ale nikoli konkrétně s bezhotovostními prostředky (BE, BG, CZ, EL, FR, LU, LV, PL, SE, SK).

b) Trestné činy související s podvodným použitím hmotných bezhotovostních platebních prostředků

Článek 4 směrnice vyžaduje, aby členské státy přijaly nezbytná opatření k zajištění trestnosti úmyslných činů uvedených v jeho pododstavcích. Tyto pododstavce zahrnují a) krádež nebo jiné neoprávněné přisvojení hmotného bezhotovostního platebního prostředku; b) podvodné padělání či pozměnění hmotného bezhotovostního platebního prostředku; c) přechovávání kradeného či jinak neoprávněně přisvojeného, padělaného či pozměněného hmotného bezhotovostního platebního prostředku pro podvodné použití; d) opatření kradeného, padělaného či pozměněného hmotného bezhotovostního platebního prostředku pro sebe nebo pro jinou osobu pro podvodné použití, včetně jeho přijetí, přivlastnění, koupě, převodu, dovozu, vývozu, prodeje, přepravy nebo distribuce.

Ačkoli se zdá, že článek 4 byl většinou proveden ve vnitrostátním právu víceméně doslovně, v několika případech vnitrostátní provedení vyvolává otázky, pokud jde o konkrétní jednání spočívající v opatření kradeného, padělaného či pozměněného hmotného bezhotovostního platebního prostředku pro sebe nebo pro jinou osobu pro podvodné použití.

c) Trestné činy související s podvodným použitím nehmotných bezhotovostních platebních prostředků

Podle článku 5 směrnice je trestně stíháno jednání související s podvodným použitím nehmotných bezhotovostních platebních prostředků. Analýza zjistila, že tento článek zřejmě nezpůsobil při provádění ve vnitrostátním právu žádné problémy. Ve většině případů se vnitrostátní ustanovení vztahuje na hmotné i nehmotné bezhotovostní platební prostředky. Přibližně polovina členských států provedla článek 5 směrnice prostřednictvím obecnějšího ustanovení (BE, BG, DE, EE, FI, HR, FR, LV, PL, SE, SK) a více než polovina jej provedla prostřednictvím ustanovení týkajícího se konkrétně podvodného použití bezhotovostních platebních prostředků (AT, CY, CZ, EL, ES, HU, IT, LT, LU, NL, PT, RO, SI).

d) Podvody související s informačními systémy

Článek 6 směrnice ukládá členským státům povinnost zajistit trestnost úmyslných jednání spočívajících v uskutečnění převodu peněz, peněžní hodnoty či virtuální měny nebo způsobení jejich převodu, jimiž je jiné osobě způsobena protiprávní ztráta majetku s cílem získat pro pachatele či třetí osobu neoprávněný prospěch, přičemž tato jednání spočívají v neoprávněném narušení fungování informačního systému nebo zasahování do něj (čl. 6 písm. a)); nebo neoprávněném vložení, pozměnění, vymazání, přenosu nebo potlačení počítačových údajů (čl. 6 písm. b)). Všechny členské státy článek 6 provedly.

e) Prostředky použité k páchání trestných činů

Článek 7 směrnice vyžaduje, aby členské státy přijaly nezbytná opatření k zajištění trestnosti výroby, opatření pro sebe nebo pro jinou osobu anebo zpřístupnění zařízení nebo prostředku, počítačových údajů nebo jiných prostředků, které byly prvotně vytvořeny nebo konkrétně přizpůsobeny pro účely spáchání některého z trestných činů uvedených v čl. 4 písm. a) a b), čl. 5 písm. a) a b) nebo článku 6, alespoň pokud jsou spáchány s úmyslem použití těchto prostředků.

Článek 7 směrnice provedla převážná většina členských států (AT, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HR, IT, LT, LV, NL, RO, SE, SI, SK).

Šest zemí provedlo článek 7 směrnice prostřednictvím ustanovení, která odkazují na širší ustanovení buď o obecných trestných činech, jako je krádež, nebo o finančních nástrojích a platebních prostředcích (BG, FI, FR, LV, SE, SK). Sedmnáct zemí jej provedlo prostřednictvím zvláštního ustanovení o prostředcích používaných ke spáchání různých trestných činů uvedených ve směrnici, které se týkají hmotných nebo nehmotných bezhotovostních platebních prostředků (AT, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, HR, HU, IT, LT, LU, MT, NL, PL, RO, SI).

Zdá se, že pět členských států se při provádění potýkalo s problémy (BE, BG, HU, PL, PT).

2.3 Obecná pravidla pro dotčené trestné činy

a) Pomoc, návod a; pokus

Podle čl. 8 odst. 1 směrnice musí členské státy zajistit trestnost návodu ke spáchání trestných činů uvedených v článcích 3 až 7 a pomoci při jejich spáchání.

Toto ustanovení provedly všechny členské státy. Převážná většina členských států provedla směrnici prostřednictvím již existujícího článku, který se týká pomoci, návodu a pokusu obecně (AT, BE, BG, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IT, LT, LU, LV, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK). Dva členské státy se však rozhodly přijmout nové ustanovení, které se použije pouze v souvislosti s trestnými činy uvedenými ve směrnici (CY, MT).

Podle čl. 8 odst. 2 první věty směrnice jsou členské státy povinny zajistit trestnost pokusu o spáchání trestných činů uvedených v článku 3, čl. 4 písm. a), b) nebo d), čl. 5 písm. a) nebo b) či v článku 6. Zdá se, že všechny členské státy, s výjimkou BE, LU a SI, provedly toto ustanovení v úplnosti.

I v tomto případě většina členských států provedla směrnici prostřednictvím již dříve existujícího ustanovení, které se vztahuje na pokus obecně (AT, BG, CZ, EE, EL, ES, FR, HR, HU, IT, LT, LV, NL, PL, PT, SE, SK). Ostatní země ji zařadily do zvláštního prováděcího opatření (CY, DE, FI, MT, RO).

Členské státy musí rovněž přinejmenším zajistit trestnost pokusu o podvodné opatření neoprávněně získaného, padělaného či pozměněného nehmotného bezhotovostního platebního prostředku pro sebe nebo pro jinou osobu (čl. 5 písm. d)), čl. 8 odst. 2 druhá věta.

Z posouzení vyplynulo, že kriminalizace pokusu může být ve dvou členských státech (HR, SI) předmětem omezení, která nejsou ve směrnici stanovena.

Všechny zbývající členské státy provedly příslušná ustanovení směrnice. Učinily tak buď prostřednictvím článku o pokusu obecně (AT, BE, BG, CZ, IT, EE, EL, ES, FR, HU, LT, LU, LV, NL, PL, PT, SE, SK), nebo prostřednictvím zvláštního prováděcího opatření (CY, DE, FI, MT, RO).

b) Sankce

Článek 9 stanoví, že za trestné činy uvedené v článcích 3 až 8 se ukládají účinné, přiměřené a odrazující tresty, a za jednotlivé trestné činy určuje horní hranici trestní sazby.

Ačkoli členské státy článek 9 směrnice zpravidla provedly, posouzení odhalilo možné problémy týkající se rozsahu definice, pokud jde o čl. 9 odst. 2 v HR a čl. 9 odst. 6 v BE, CZ, HR a HU.

Srovnání sankcí stanovených členskými státy za různé trestné činy je komplikované, protože na trestné činy se vztahují jak obecná, tak zvláštní ustanovení. Pokud členské státy provedly směrnici prostřednictvím ustanovení o obecných trestných činech, opíraly se za účelem kriminalizace jednoho z jednání zakázaných směrnicí o několik vnitrostátních předpisů. To vede k několika maximálním trestům použitelným na tento konkrétní trestný čin a znamená to, že skutečná maximální sankce bude záviset na každém konkrétním případu, na přístupu soudů a na vnitrostátních pravidlech o souběhu sankcí. Například v PL platí pravidlo, že jeden skutek může zakládat podstatu pouze jednoho trestného činu. V případě, že jednání vykazuje znaky dvou nebo více ustanovení trestního zákona, musí soud vybrat jeden konkrétní trestný čin. Naopak v BG v případech, kdy zvláštní část trestního zákoníku stanoví za určitý trestný čin uložení dvou nebo více trestů v souběhu, určí soud výměru každého trestu tak, aby součet odpovídal obecným účelům trestu.

Kromě toho mohou ustanovení obsahovat přitěžující okolnosti, které mohou zvýšit horní hranici a vést ke zvýšení sankcí. Maximální trest tedy závisí na způsobu spáchání trestného činu. Například obecné ustanovení o zneužití v HR ukládá maximální trest odnětí svobody na pět let. Pokud však pachatel použije násilí, hrozí mu maximální trest deset let, a pokud z činu vyplynul značný majetkový prospěch, hrozí mu trest odnětí svobody až na dvanáct let. V DE hrozí za padělání hmotných bezhotovostních platebních prostředků trest odnětí svobody až na pět let. Pokud však pachatel jednal s obchodním záměrem, hrozí mu trest v maximální výši deset let.

Posouzení také ukázalo, že ve většině případů jsou horní trestní sazby stanovené ve vnitrostátních právních předpisech přísnější než ty, které stanoví směrnice. Rozdíl může být značný: padělání peněz se v BG a LU trestá až 15 lety a v PL až 25 lety. Pouze dva členské státy stanoví stejné (nebo velmi blízké) maximální tresty jako směrnice (AT, MT).

c) Odpovědnost právnických osob

Z posouzení vyplynulo, že 16 členských států provedlo článek 10 směrnice prostřednictvím již existujícího obecného ustanovení svého trestního zákoníku (AT, CZ, BE, BG, DE, EE, ES, FR, HR, HU, LU, LV, NL, PT, RO, SE), zatímco devět členských států jej provedlo prostřednictvím zákona konkrétně upravujícího odpovědnost právnických osob podle směrnice (CY, EL, FI, IT, LT, MT, PL, SI, SK).

d) Sankce ukládané právnickým osobám

Článek 11 směrnice vyžaduje, aby členské státy stanovily účinné, přiměřené a odrazující sankce v podobě pokut trestní nebo jiné povahy ukládaných také právnickým osobám. Tyto sankce stanovily všechny členské státy.

Článek 11 dává členským státům možnost zahrnout různé zvláštní sankce pro právnické osoby, jako je zbavení oprávnění pobírat veřejné výhody nebo zrušení rozhodnutím soudu. Šest členských států nevyužilo možnost stanovenou v článku 11 směrnice vůbec (AT, BG, EE, FI, NL, SE). Zbývajících 19 zemí provedlo buď celý článek 11, nebo jeho část (BE, CY, CZ, DE, EL, ES, FR, HR, HU, IT, LT, LU, LV, MT, PL, PT, RO, SI, SK).

e) Soudní příslušnost

Tento článek, který členským státům ukládá povinnost stanovit příslušnost svých soudů pro trestné činy spáchané na jejich území nebo jejich státním příslušníkem, je ve všech členských státech proveden v obecných ustanoveních vnitrostátního trestního zákoníku nebo trestního řádu. Zásada teritoriality a zásada aktivní státní příslušnosti jsou proto obecně platné a nevztahují se na trestné činy upravené touto směrnicí. Kromě toho byl článek 12 v CY proveden také do vnitrostátního zákona o boji proti podvodům a padělání bezhotovostních platebních prostředků a v PT do zákona o kyberkriminalitě.

Všechny členské státy provedly ustanovení čl. 12 odst. 1 písm. a) a b).

Ustanovení čl. 12 odst. 3 umožňuje členskému státu stanovit příslušnost svých soudů pro trestné činy uvedené v článcích 3 až 8 směrnice, které byly spáchány na území jiného členského státu, mimo jiné pokud a) trestný čin spáchala osoba, která má své obvyklé bydliště na jeho území; b) je trestný čin spáchán ve prospěch právnické osoby usazené na jeho území; nebo c) je trestný čin spáchán na jeho státním příslušníkovi nebo na osobě, která má své obvyklé bydliště na jeho území. Čtrnáct členských států (BE, CY, CZ, DE, EL, ES, FI, HR, LT, LV, MT, NL, SE, SK) využilo možnosti stanovené v čl. 12 odst. 3 písm. a); 12 členských států (BE, CY, CZ, EL, FI, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SK) provedlo ustanovení čl. 12 odst. 3 písm. b); a 16 členských států (AT, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, FI, FR, HR, HU, LV, MT, RO, SE, SI) rozšířilo svou soudní příslušnost v souladu s čl. 12 odst. 3 písm. c). Pokud jde o uvedené písmeno c), v BG, DE, EE, HU, RO a SI byla stanovena soudní příslušnost pro trestné činy spáchané na území jiného členského státu, pokud byl trestný čin spáchán (pouze) na jeho státním příslušníkovi – tedy s vynecháním osob s obvyklým bydlištěm. AT umožňuje stíhat trestné činy spáchané v zahraničí v rámci rakouského systému trestního soudnictví, pokud jsou pachatel a oběť Rakušané. CY, CZ, EL, FI, LV a MT využily všech tří nepovinných ustanovení čl. 12 odst. 3.

2.4 Provozní záležitosti

a) Účinné vyšetřování a spolupráce

Vyšetřovací nástroje pro vyšetřování a stíhání trestných činů uvedených v článcích 3 až 8 nejsou v žádném z členských států výslovně obsaženy v právních předpisech provádějících směrnici, ale spíše v obecnějších právních předpisech, jako jsou trestní zákoníky. Možnost použití vyšetřovacího nástroje v určitém případě obvykle souvisí se sankcí za daný trestný čin; jak již bylo naznačeno v ustanovení směrnice, vyšetřovací nástroje používané v boji proti organizovanému zločinu nebo v jiných případech závažné trestné činnosti budou k dispozici také pro vyšetřování a stíhání trestných činů stanovených v této směrnici. Výjimečnost některých vyšetřovacích nástrojů a nutnost přiměřenosti trestnému činu je nejčastěji obsažena v příslušných právních předpisech a/nebo v ústavě.

Informace o trestných činech uvedených v článcích 3 až 8 by podle čl. 13 odst. 2 směrnice měly být poskytnuty orgánům příslušným k vyšetřování nebo stíhání trestných činů bez zbytečného odkladu. To znamená, že orgány pro vymáhání práva a další příslušné orgány by měly mít včas přístup k příslušným informacím, aby mohly vyšetřovat a stíhat trestné činy uvedené v této směrnici (22. bod odůvodnění). Trestní řád často stanoví různé systémy oznamování, aby bylo možné trestné činy (ve smyslu článků 3 až 8 směrnice) oznamovat účinně a rychle. Mezi tyto systémy oznamování patří: oznamovací povinnost veřejných subjektů a orgánů veřejné správy; systém upozorňování na protiprávní jednání; postup pro podávání stížností; povinnost poskytovatelů platebních služeb hlásit závažné provozní nebo bezpečnostní incidenty a právo soukromých osob hlásit incidenty. Nejrychlejší možné oznámení bezpečnostních incidentů (včetně oznámení závažných trestných činů, jako je neoprávněné nabývání, padělání a pozměňování platebních prostředků) příslušným orgánům mohou zajistit také některé zvláštní právní předpisy. Takové právní předpisy oznámily AT, CZ, LT, FI, MT a PT.

Podmínka, že předložené informace by měly být „poskytnuty příslušným orgánům bez zbytečného odkladu“, není většinou provedena výslovně.

b) Výměna informací

Výměnu informací mezi vnitrostátními donucovacími orgány pro účely vyšetřování a stíhání trestných činů, včetně trestných činů uvedených v článcích 3 až 8 směrnice, lze usnadnit prostřednictvím operativních kontaktních míst (26. bod odůvodnění). Čl. 14 odst. 1 první věta směrnice zajišťuje, aby členské státy tato kontaktní místa skutečně zřídily a aby byla k dispozici 24 hodin denně, sedm dní v týdnu. Druhá věta dále ukládá členským státům povinnost zavést postupy pro rychlé vyřizování naléhavých žádostí o pomoc a zareagovat do osmi hodin, a to alespoň uvedením toho, zda se bude na žádost o pomoc reagovat, formy takové reakce a předpokládané lhůty, do kdy bude pomoc odeslána.

Následující členské státy se rozhodly využít pro účely popsané v této směrnici stávající operativní kontaktní místo: AT, BE, CY, EE, EL, ES, FR, HU, IT, LT, LV, NL, PL, PT, SE.

Tabulka 1 uvádí přehled stanovených kontaktních míst. V BG, CZ, LU, SI, HR nebyla zjištěna žádná kontaktní místa.

Tabulka 1 Operativní kontaktní místa

ČS	Kontaktní místo	ČS	Kontaktní místo
AT	Spolkový kriminální úřad	**EE**	Ministerstvo spravedlnosti
BE	Ředitelství operativních policejních informací	**FI**	Národní zpravodajský úřad
BG	neuvedeno	**FR**	Oddělení mezinárodních vztahů Ústředního ředitelství justiční policie
CY	Kyperská policie	**HR**	neuvedeno
CZ	neuvedeno	**HU**	Středisko pro mezinárodní spolupráci v

			trestních věcech (NEBEK)
DE	16 státních kriminálních úřadů a jeden spolkový kriminální úřad – centrální kontaktní místa pro kyberkriminalitu	**MT**	Maltské policejní síly
EL	Řecká policie (oddělení mezinárodní policejní spolupráce)	**ES**	Koordinační buňka pro mimořádné události
IT	Odbor mezinárodních operací Útvaru pro mezinárodní policejní spolupráci	**NL**	Národní centrum pro mezinárodní právní pomoc (LIRC)
LT	2. oddělení rady pro řízení sil policejního odboru Ministerstva vnitra Litevské republiky a rady pro mezinárodní vztahy Úřadu kriminální policie Litevské republiky	**PL**	Generální policejní ředitelství
LV	Státní policie	**PT**	Kriminální policie
RO	Sekce státního zastupitelství a vyšetřování trestných činů Generálního státního zastupitelství	**SE**	Policejní orgán
SI	neuvedeno	**SK**	Odbor kriminální policie prezidia Policejního sboru Slovenské republiky

Ustanovení čl. 14 odst. 1 druhé věty směrnice byla prakticky provedena v několika členských státech. Informace o postupech, které se vztahují na naléhavé žádosti, nebyly nalezeny v BE, BG, CZ, LV, RO, FR, HR, LU, NL, PL, SE a SK.

c) Oznamování trestných činů

Členské státy jsou rovněž povinny zpřístupnit vhodné kanály pro oznamování. Tyto kanály pro oznámení podezření na podvod nebo obecněji pro oznámení jakéhokoli možného trestného činu mohou být stanoveny v právních předpisech. Členské státy často stanovily oznámení trestného činu jako povinnost pro určité kategorie (fyzických a právnických) osob (do velké míry v souladu s čl. 15 odst. 2), zatímco oběti a další „okolní osoby“ mají možnost (nikoliv však povinnost) trestný čin oznámit. Tato právní ustanovení jsou obvykle doplněna praktickým prováděním.

Ve všech členských státech je možné podat písemné nebo ústní oznámení policii a/nebo justici. Některé členské státy navíc poskytly další kanály pro oznamování:

Spolkový zákon AT stanoví různé systémy oznamování, aby bylo možné účinně a rychle oznamovat trestné činy ve smyslu článků 3 až 8 směrnice: 1) oznamovací povinnost veřejných subjektů a orgánů veřejné správy; 2) systém pro upozorňování na protiprávní jednání uplatňovaný v rámci Úřadu státního zástupce pro hospodářské záležitosti a korupci; 3) systém pro upozorňování na protiprávní jednání uplatňovaný v rámci Úřadu pro finanční trh a 4) povinnost poskytovatelů platebních služeb hlásit závažné provozní nebo bezpečnostní incidenty. Při Spolkovém kriminálním úřadu bylo zřízeno zvláštní ohlašovací oddělení pro kyberkriminalitu. Spolkové ministerstvo vnitra navíc spolupracuje se Spolkovou hospodářskou komorou. V důsledku toho probíhají různé rozesílky a kampaně, které motivují a vybízejí veřejnost, aby hlásila příslušná porušení zákona.

V BE spravuje ministerstvo hospodářství jednotné kontaktní místo pro oběti podvodů, podvodných jednání, klamání a šizení. Kromě toho byl ze zákona zřízen kanál pro upozorňování na protiprávní jednání, který zpřístupnil Úřad pro finanční služby a trhy ve vztahu ke všem stížnostem týkajícím se úvěrových nebo investičních produktů a služeb.

Na Kypru je jako příslušný vnitrostátní orgán odpovědný za zřízení vhodných kanálů pro podávání zpráv a komunikaci legislativním opatřením formálně určena kyperská policie spolu s kyperskou centrální bankou a vnitrostátním orgánem pro bezpečnost sítí a informačních systémů.

V ČR ukládá oznamovací povinnost státním orgánům trestní právo.

V DE jsou povinné subjekty povinny hlásit podezřelé transakce bez zbytečného odkladu. Kromě toho byla na spolkové úrovni přijata nelegislativní opatření, jako je institucionalizované partnerství veřejného a soukromého sektoru za účelem odhalování, prevence, vyšetřování nebo stíhání trestných činů uvedených v článcích 3 až 8 směrnice, a zavedena platforma pro výměnu informací.

V EL zřídila řecká vláda kromě obecných kanálů pro oznamování také státní online službu, prostřednictvím které mohou občané přímo nahlašovat trestné činy spáchané online. Kromě toho musí úvěrové instituce a další poskytovatelé platebních služeb hlásit řecké centrální bance (která má v souvislosti s těmito stížnostmi příslušné pravomoci) každý případ podvodu, jakmile se s ním setkají.

V ES kromě obecných kanálů pro oznamování trestných činů poskytuje Španělská banka kanál pro oznamování ve spolupráci s Národním institutem pro kybernetickou bezpečnost.

Italské právní předpisy zajišťují, aby justiční policie včas sdělila informace o trestném činu, které získá z vlastního podnětu nebo na základě stížnosti či žaloby, státnímu zástupci. Sdílení informací je podporováno také prostřednictvím digitálních platforem.

LT má k dispozici více informačních kanálů pro oznamování trestných činů uvedených v článcích 3 až 8 směrnice, a to prostřednictvím internetových stránek (portál e-Policie), na obecné tísňové lince 112, osobně, e-mailem, textovou zprávou a prostřednictvím mobilní aplikace e-Policie a dalšími automatickými prostředky. Poskytovatelé platebních služeb, finanční instituce a další povinné subjekty, Litevská banka a Služba pro vyšetřování finanční kriminality jsou povinni oznámit příslušným donucovacím orgánům důvodné podezření na trestné a/nebo jiné protiprávní jednání.

V LU jsou k dispozici internetové stránky s informacemi o způsobech oznámení podvodů. Komise pro kontrolu finančního sektoru stanovila pokyny pro odhalování finančních podvodů, ale také požaduje, aby všechny instituce, které spadají pod její dohled, co nejdříve ohlásily všechny podvody a incidenty způsobené vnějšími počítačovými útoky.

V RO mají ohlašovací povinnost státní zaměstnanci a osoby zastávající vedoucí funkce v orgánech veřejné správy, osoby vykonávající služby veřejného zájmu a osoby působící v kontrolních a dozorčích orgánech.

V SI mají povinnost oznámit trestný čin všechny státní orgány a organizace s veřejnou pravomocí.

Platforma Perceval ve FR, zřízená právním předpisem, umožňuje obětem nahlásit podvody týkající se bankovních karet a jejich padělání. Podobná platforma existuje i pro podávání zpráv o kyberkriminalitě. Dále se sankce vztahují na každou (fyzickou nebo právnickou) osobu, která svým bezprostředním jednáním nezabrání trestnému činu, což vede k obecné oznamovací povinnosti.

V HU je povinnost oznámit trestný čin stanovena pouze pro členy orgánu, veřejné činitele a zákonné profesní reprezentativní orgány. Maďarská národní banka na svých internetových stránkách vyzývá finanční instituce, aby formou stanoviska oznámily podezření na podvod.

Na MT vybízí národní kontaktní místo zejména finanční instituce k oznamování podezření na podvody a padělání bezhotovostních platebních prostředků.

Kromě zákonem stanoveného kanálu pro upozorňování na protiprávní jednání v PT je k dispozici systém pro oznamování kyberkriminality „na jedno kliknutí“, kde je možné následovat odkaz, který okamžitě otevře e-mail adresovaný příslušným orgánům.

V SE lze některé druhy trestných činů, například podvody s kreditními kartami, nahlásit také prostřednictvím elektronické služby policejního orgánu. Rovněž subjekty působící v oblasti bankovnictví a financování jsou povinny hlásit policejnímu orgánu podezřelé činnosti související s možnými případy praní peněz nebo financování terorismu nebo majetek, který jinak pochází z trestné činnosti. Kromě toho probíhá neustálý dialog mezi bankovními a finančními operacemi a Národním centrem pro boj proti podvodům při Policejním orgánu.

Právní předpisy na SK stanoví povinnost (a postupy) orgánů veřejné správy a jiných právnických osob neprodleně oznamovat trestné činy donucovacím orgánům. Oznamovací povinnost v souvislosti s praním peněz mají také povinné osoby, zejména banky.

Nelegislativní opatření, kterými se provádí článek 15 směrnice, se uskutečnila také v NL a PL. Vhodný kanál, jehož prostřednictvím je možné orgánům hlásit podvody týkající se také bezhotovostních platebních prostředků, představují telefonní infolinky a internetové stránky nizozemské policie. Nizozemská vláda se dále zavázala podporovat finanční instituce a další právnické osoby v tom, aby hlásily jakékoli podezření na podvod. Tato snaha je patrná například z existence kontaktního místa pro finanční podvody, které je zřízeno při všech policejních jednotkách v Nizozemsku. Čtyři velké banky a vydavatelé karet ICS také podepsaly dohodu s policií o společném boji proti (bankovním) podvodům a phishingu. V PL přijímají oznámení o trestných činech všechny policejní jednotky 24 hodin denně, sedm dní v týdnu. Vzhledem k povaze trestných činů páchaných s využitím výpočetní techniky je navíc možné kontaktovat přímo specializovanou organizační složku policejního ředitelství. V zájmu zajištění co nejrychlejší spolupráce s bankovním sektorem byl dále zřízen kanál spolupráce mezi Úřadem pro boj s kyberkriminalitou při Policejním ředitelství a Bankovním bezpečnostním centrem Polské bankovní asociace.

Ustanovení čl. 15 odst. 2 směrnice nebyla provedena v BG, EE a HR.

2.5 Podpora obětem a předcházení trestné činnosti

a) Pomoc obětem a jejich podpora

Pomoc a podporu fyzickým a právnickým osobám, jejichž osobní údaje byly zneužity, zajišťuje čl. 16 odst. 1 směrnice. Opatření by měla zahrnovat: a) nabídku konkrétních informací a poradenství týkající se ochrany před negativními důsledky této trestné činnosti a b) poskytnutí seznamu specializovaných institucí, které se zabývají různými aspekty trestných činů týkajících se totožnosti a podporou obětí.

Stejně tak by právnické osoby, které jsou oběťmi trestných činů uvedených v článcích 3 až 8 této směrnice, měly mít přístup k informacím o a) postupech pro podávání oznámení, b) právu na poskytnutí informací o dotčeném případu, c) dostupných postupech pro podávání stížností, pokud příslušný orgán nedodržuje práva oběti v průběhu trestního řízení, a d) kontaktních údajích pro sdělování informací o jejich případu (čl. 16 odst. 3 směrnice).

Trestní řád většiny členských států obsahuje ustanovení o obětech a jejich právech, včetně některých zvláštních ustanovení o právech obětí na informace a pomoc během řízení, o právu na poradenství a o právu na stížnost. Zvláštní zákon, kterým se směrnice provádí, často doplňuje to, co již bylo stanoveno v trestním řádu. Právní úpravy týkající se právnických osob jsou obvykle obsaženy v samostatných právních předpisech v rámci trestního řádu nebo jinde. Kromě toho jsou k dispozici různé informační kampaně, letáky, specializované internetové stránky, oběžníky atd., které pomáhají obětem trestných činů uvedených v článcích 3 až 8 směrnice a podporují je. Tak je tomu v případě AT, BE (s ohledem na čl. 16 odst. 1), CY, CZ, DE, IT, LT, LU (s ohledem na čl. 16 odst. 1), LV (s ohledem na čl. 16 odst. 3), RO, SI (s ohledem na čl. 16 odst. 3), EE, FI (s ohledem na čl. 16 odst. 1), FR (s ohledem na čl. 16 odst. 1), HR, HU, NL, PL (s ohledem na čl. 16 odst. 3), PT, SE a SK. Ustanovení čl. 16 odst. 1 a/nebo čl. 16 odst. 3 směrnice nebyly doslovně nebo téměř doslovně provedeny nikde, vyjma MT.

Seznam akreditovaných poradenských zařízení, která poskytují pomoc obětem, jak je uvedeno v čl. 16 odst. 1 písm. b) směrnice, je běžně dostupný online, a tudíž se uplatňuje v praxi.

b) Předcházení trestné činnosti

Článek 17 o předcházení trestné činnosti vyžaduje, aby členské státy přijaly vhodná opatření, např. informační a osvětové kampaně, výzkumné a vzdělávací programy. Tento oddíl vychází z posouzení informací, které členské státy oznámily Komisi, a z průzkumu otevřených zdrojů na internetu, jehož cílem bylo zjistit existenci preventivních opatření. Jak je popsáno v tabulce 2 níže, pokud byla stanovena preventivní opatření, týkala se především kyberkriminality a podvodů na internetu. V některých zemích však informace o předcházení podvodů obvykle poskytuje také policie.

Tabulka 2 Preventivní opatření

ČS	Opatření
AT	Spolková policie na svých webových stránkách a na sociálních sítích pravidelně informuje o způsobech ochrany před podvody. V rámci projektů elektronického obchodu je podporována a realizována spolupráce se zúčastněnými stranami, jako je obchodní komora.
BE	Různé webové stránky s poradenskými a osvětovými materiály, jako jsou například ty, které provozuje belgické Centrum pro kybernetickou bezpečnost (CCB). Některé příklady spolupráce se zúčastněnými stranami lze zjistit prostřednictvím vyhledávání na internetu, např. organizace zastupující finanční sektor spolupracovala s bruselským státním zastupitelstvím (parquet) na přípravě osvětových materiálů
BG	V Bulharsku byla v roce 2021 zahájena kampaň proti „bílým koňům“, kterou vede Asociace bank a která probíhá ve spolupráci s Generálním ředitelstvím pro boj proti organizovanému zločinu a státním zastupitelstvím. Generální ředitelství rovněž zahájilo kampaň zaměřenou na phishing.
CY	Policejní oddělení pro boj proti kyberkriminalitě poskytuje na svých internetových stránkách informace a rady týkající se například digitálních podvodů a také informace o připravovaných akcích, např. osvětových kampaních. Příkladem je informační kampaň o informační bezpečnosti, kterou vedou policie, centrální banky, bankovní asociace a úřad pro digitální bezpečnost.
DE	Spolková policie (BKA) na svých internetových stránkách uvádí přehled opatření zaměřených na institucionalizované partnerství veřejného a soukromého sektoru za účelem odhalování, prevence, vyšetřování nebo stíhání trestných činů, na které se vztahuje směrnice, např. partnerství mezi Spolkovým kriminálním úřadem (BKA), Spolkovým úřadem pro informační bezpečnost (BSI) a „Německým kompetenčním centrem proti kybernetické kriminalitě e.V.“ (G4C), sdružením finančních institucí a společností z oblasti IT bezpečnosti. BKA rovněž zahájila konferenci o kyberkriminalitě Cybercrime Conference C³, která je platformou pro výměnu informací mezi úřady, podniky, vědou a politikou. G4C také vytváří informační brožury a školení. V neposlední řadě se BKA podílí na preventivních opatřeních v oblasti kyberkriminality na úrovni spolkových zemí a na národní úrovni je BKA propojena s dalšími policejními i nepolicejními orgány a organizacemi (zúčastněnými stranami) a posiluje spolupráci, zejména v oblasti trendů.
FR	Ministerstvo vnitra zveřejňuje informace o prevenci kybernetické kriminality. Platformy, které jsou k dispozici pro hlášení kyberkriminality, zahrnují také varovné zprávy a Informační a komunikační službu státní policie (SICoP). Dalšími příklady jsou pokyny vydané Francouzskou bankou nebo příručka o prevenci podvodů vydaná Národní pracovní skupinou pro boj proti podvodům, která sdružuje různé správní a donucovací orgány.
EL	Oddělení kybernetické kriminality a policejní ředitelství velmi aktivně informují veřejnost, zvyšují informovanost a snižují riziko, že se lidé stanou obětí podvodu, a to prostřednictvím televizních kampaní, vzdělávacích přednášek a informací na internetu.
ES	Španělský národní institut kybernetické bezpečnosti a finanční úřad poskytují na svých webových stránkách relevantní informace k prevenci phishingu, ransomwaru apod. v podnikatelském prostředí.
HR	Ministerstvo vnitra poskytuje online informace o internetových podvodech a provozuje kanál na Youtube věnovaný „Podvodům a počítačové bezpečnosti“, který obsahuje videa o kybernetických podvodech
IT	Ministerstvo financí, které má za úkol předcházet podvodům s platebními prostředky, již podporuje řadu iniciativ na místní úrovni, ve spolupráci s místními správními orgány a systémem vysokých škol pořádá semináře a workshopy určené pro skupiny zapojené do padělání peněz, včetně občanů
LT	Informace o prevenci naleznete na internetových stránkách Úřadu pro regulaci komunikací v souvislosti s podvody online a na stránkách policie o nejčastějších typech kybernetických podvodů.

	Jedním z cílů národní strategie boje proti kyberkriminalitě je navíc posílit prevenci a kontrolu kyberkriminality, zejména rozvíjením účinné spolupráce mezi donucovacími orgány a dalšími zúčastněnými stranami.
LV	Komise pro finanční a kapitálový trh vytvořila různé internetové nástroje, které poskytují informace a pokyny k otázkám finanční bezpečnosti a podvodů. Kromě toho byly ve spolupráci se státní policií a Centrem na ochranu práv spotřebitelů uspořádány různé kampaně.
NL	Existují opatření, jako je například „Fraudehelpdesk“ (linka pomoci při podvodech), organizace dotovaná nizozemskou vládou. V případech, kdy lze podvodné jednání nahlásit, je Fraudehelpdesk součástí nadace SAFECIN stichting (Nadace pro boj proti finanční a hospodářské kriminalitě v Nizozemsku (SAFECIN)) se státní účastí
SE	Mezi bankovními a finančními operacemi a Národním centrem pro boj proti podvodům (NBC) policejního úřadu probíhá neustálý dialog. Kromě toho NBC spolupracuje, také za účelem prevence kriminality, např. se subjekty v oblasti elektronického obchodu. Při těchto kontaktech je zdůrazňován význam ohlašování podvodů policii.

V deseti členských státech (CZ, EE, FI, HU, MT, PL, PT, RO, SI, SK) nebyly zjištěny žádné informace o vhodných preventivních opatřeních a jejich praktickém provádění, ačkoli v MT a RO právní předpisy tuto povinnost odrážejí a přesně odpovídají znění směrnice.

3. Závěr a další postup

Směrnice zajistila významný pokrok, pokud jde o srovnatelnou úroveň kriminalizace podvodů a padělání v oblasti bezhotovostních platebních prostředků ve členských státech, což usnadní přeshraniční spolupráci donucovacích orgánů vyšetřujících tento typ trestných činů. Členské státy změnily trestní zákoníky a jiné příslušné právní předpisy, optimalizovaly postupy a vypracovaly či vylepšily programy spolupráce. Komise oceňuje značné úsilí, které členské státy k provedení směrnice ve vnitrostátním právu vyvinuly.

Stále však existuje prostor ke zlepšení. Dosažení plného potenciálu směrnice je podmíněno jejím úplným provedením členskými státy. Z dosavadní analýzy vyplývá, že mezi hlavní zlepšení, kterých by měly členské státy dosáhnout, patří čl. 2 písm. d), který obsahuje definici virtuální měny; článek 7 o trestných činech spojených s prostředky použitými k páchání trestných činů a čl. 8 odst. 2 o pokusu; čl. 9 odst. 6 o trestech ukládaných fyzickým osobám v případě, že je trestný čin spáchán v rámci zločinného spolčení; článek 14 o výměně informací a článek 16 o pomoci obětem a jejich podpoře.

Komise bude členské státy v provádění směrnice nadále podporovat. Konkrétně v roce 2023 bude zveřejněna zvláštní výzva k předkládání návrhů.

Komise je odhodlána zajistit, aby v celé EU bylo provedení směrnice ve vnitrostátním právu dokončeno a aby byla její ustanovení správně uplatňována. Proto bude mimo jiné sledovat soulad vnitrostátních opatření s odpovídajícími ustanoveními směrnice. V případě nutnosti využije Komise svých donucovacích pravomocí zakotvených ve Smlouvách a zahájí řízení o nesplnění povinnosti.